



## Notat

Dato: 14.03.2016  
Arkivsak: 2015/12543-5  
Saksbehandlar: petbor5

---

<b>Til:</b>	Utval for opplæring og helse
<b>Frå:</b>	Fylkesrådmannen

---

### Om skuletilbod for flyktingar og asylsøkjjarar i alderen 15 - 18 år

Fylkesrådmannen viser til fylkesdirektør opplæring si orientering på møtet i OPHE 10.11.2015 om situasjonen i samband med mottak, busetjing og skuletilbod for unge asylsøkjjarar i fylket. Det vart der sagt at Fylkesrådmannen skulle kome attende med meir informasjon når tala frå Utlendingsdirektoratet (UDI) og Integrerings- og mangfaldsdirektoratet (IMDi) var sikrare i høve til kor i fylket det vert oppretta nye asylmottak, og kor mange vi skal ta imot.

Dei siste tala syner at om kort tid vil Hordaland huse om lag 220 ungdomar i alderen 15 – 18 år. 150 av desse er einslege mindreårige asylsøkjjarar, medan 72 bur i ordinære asylmottak med familien sin eller annan omsorgsperson. Alle må bu i mottak eller omsorgssenter til dei har fått endeleg svar på asylsøknaden sin. Dei fleste av borna og ungdomane kom til landet dei siste månadene i 2015.

25 av dei einslege mindreårige vil vere under 15 år og bu i omsorgssenter oppretta av Bufetat (Barnevernet). Fram til no har UDI inngått kontrakt med desse mottaka i Hordaland for 122 einslege søkjjarar i alderen 15 – 18 år: Stord 52 plassar, Lindås 40 plassar, Bergen 30 plassar, og for søkjjarar under 15 år har Bufetat avtale om 25 plassar i Bergen. Desse ungdomane kjem i tillegg til dei som bur i ordinære mottak saman med sine familiar. For 2016 er kommunar i Hordaland oppmoda om å busetje 452 einslege mindreårige (160 i Bergen). For 2017 er kommunane oppmoda om å busetje 715 einslege mindreårige i Hordaland (250 i Bergen).

Dei 72 (pr.11.03.16) i alderen 15 – 18 år bur i ordinære mottak i fleire kommunar i Hordaland og fordeler seg slik:

- Bergen: Landås avlastningstransitt 18 og Arna mottakssenter 4.
- Odda: Odda mottak 14
- Voss: Voss mottak 12
- Stord: Heiane mottak 12
- Bømlo: Bømlo mottak 8
- Sund: Sund mottak 3
- Ullensvang: Ullensvang mottak 1

#### Alder og skulebakgrunn avgjer skuletilbodet dei har rett på

Søkjjarar i skulepliktig alder – (under 16 år det året dei kjem til landet) skal få grunnskuletilbod i kommunen. Elevar som er skrivne inn i 10. trinn i grunnskulen, og som følgjer undervisninga ut skuleåret, skal ha vitnemål. Elevane har difor rett til vidaregåande opplæring same haust, sjølv om dei berre har «ikkje vurdert» i vitnemålet sitt. Desse elevane bør velje innføringsklasse i vidaregåande, eller ta imot tilbod om

ekstra år i grunnskulen om dei får dette tilbodet. I så fall må det skrivast enkeltvedtak frå grunnskulen, og føresette/verje må gje sitt samtykke.

### **Om elevar som vert 16 år eller meir i 2016**

Om ein elev søker vidaregåande opplæring det året han fyller 16 år, må han anten ha vitnemål frå grunnskule her i landet, eller leggje fram dokumentasjon på at han har grunnskule frå heimlandet. Elevar som har hatt grunnskuleopplæring frå heimlandet, men ikkje kan dokumentere dette, skal kartleggjast av kommunen. Kommunen skal kartleggje elevane sine skulefaglege kunnskapar i fem fag, og vurdere det som sannsynleg at dei har minst 9 år grunnskule frå heimlandet.

Vurderinga skal i følge Udir sitt materiell «*Kartlegging av skolefaglige ferdigheter hos nyankomne minoritetsspråklige ungdommer*» frå 2009 gjennomførast på eleven sitt morsmål. I skriv frå Udir om endringar i reglane for inntak og formidling, datert 12.12.2014, står det at det ikkje er krav til norskkunnskapar ved inntak til vidaregåande opplæring. Om kommunen stadfestar at eleven har hatt naudsynt opplæring frå heimlandet, kan eleven søkje seg inn i vidaregåande skule om dei andre vilkåra er fylt. Om eleven er asylsøkjjar under 18 år, har han rett til opplæring medan han ventar på å få avgjort asylsøknaden.

§ 3-1 i opplæringslova seier dette: *Det er eit vilkår for rett til vidaregåande opplæring at søkjaren har lovleg opphald i landet. Ungdom som oppheld seg lovleg i landet i vente på å få avgjort søknad om opphaldsløyve, har likevel berre rett til vidaregåande opplæring etter denne paragrafen når dei er under 18 år og det er sannsynleg at dei skal vere i Noreg i meir enn tre månader. Dei som oppheld seg lovleg i landet i vente av å få avgjort søknad om opphaldsløyve, og som fyller 18 år i løpet av eit skuleår, har rett til å fullføre skuleåret. For dei som får avslag på søknaden om opphaldsløyve, gjeld retten til vidaregåande opplæring etter denne paragrafen fram til dato for endeleg vedtak.*

Elevar utan grunnskule frå heimlandet skal få tilbod om grunnskule for vaksne av kommunen der dei bur.

### **Opplæringstilbod for elevar med kort butid**

For at elevane skal få utbytte av undervisninga og ha høve til å fullføre vidaregåande opplæring, blir elevar med kort butid rådd til å søkje seg til ein innføringsklasse.

I ein innføringsklasse får eleven undervisning i seks fag; norsk, samfunnsfag, engelsk, matematikk, naturfag og kroppsøving. I Hordaland er det utarbeidd ein læreplan for innføringsklassane der fokus er «norsk i alle fag». Dette skuleåret er det 9 innføringsklassar ved 7 skular i Hordaland.

### **Andre tilbod i Hordaland:**

- 3-årig løp i studiespesialiserande ved Bergen katedralskole.
- Vg1-tilbod minoritetsspråklege i Helse- og oppvekstfag ved Fyllingsdalen vidaregåande skole og Lønborg vidaregåande skole.
- Sommarskulen har i alle år hatt tilbod om norskundervisning for elevar med kort butid. Sidan Stord har meir enn 20 nykomne elevar som skal inn i vidaregåande opplæring i haust, vil det i sommar bli tilbod om norskgruppe på Stord i samarbeid med Røde Kors.

### **Kombinasjonsklasse.**

I fleire år har nokre fylke og kommunar, mellom anna Vestfold fylkeskommune og Larvik kommune, fått prøve ut eit nytt opplæringstilbod i vidaregåande opplæring. Elevar med trong til meir grunnskuleopplæring, og dessutan elevar i vidaregåande opplæring med kort butid i landet, får opplæring i vidaregåande skule. Prosjektet er eit samarbeid mellom kommune og fylkeskommune. Resultata har vore så gode at Kunnskapsdepartementet no vil innføre dette som tilbod i alle fylke. Om Stortinget vedtek lovproposisjonen i juni, vil eit nytt tilbod kunne tre i kraft frå skuleåret 2016/2017. For å vere førebudd på denne moglege lovendringa, er det innleia eit samarbeid med fleire kommunar for å etablere liknande tilbod i fylket vårt.

Måla for ein kombinasjonsklasse:

- Å auke gjennomføring og fullføring av vidaregåande opplæring for elevar med kort butid ved å styrkje overgangen mellom grunnskule og vidaregåande skule.
- Å gjere elevane betre førebudde på å starte vidaregåande opplæring og kjenne betre til dei ulike utdanningsprogram ein kan velje i vidaregåande.
- Elevane kan ta grunnskuleeksamen i fem fag, og vil då ha fleire tilbod å velje mellom ved ordinært inntak til Vg1 i vidaregåande skule.
- Elevar i kombinasjonsklassen skal kunne ta eksamen i enkeltfag frå vidaregåande.
- Elevane i kombinasjonsklassen får dele skule med ungdom i same alder.